

VAN STOLKPARK KOERIER

nieuwsblad voor de bewoners van het Van Stolkpark en de Scheveningse Bosjes

Herinneringscentrum
Oranjehotel 3
'Grootmoeder in de gevangenis'

Duurzaam wonen in de
Vogelwijk 7

Villa Carmen Sylva 8
Van Stolkweg 1

Meer in dit nummer

Van de redactie	2
Van het bestuur	2
Kort nieuws	6
Bouwen en breken/Groen en grijs	10
Je wordt 18!	11
Vergunningen algemeen	11
Nuttige adressen	12
Agenda	12

december 2019

nr. 112

jaargang 39

Colofon

De Van Stolkparkkoerier is een uitgave van Wijkvereniging Van Stolkpark. Overnemen uit de inhoud van de Van Stolkparkkoerier alleen met toestemming van de redactie en met bronvermelding © auteursrecht Wijkvereniging Van Stolkpark.

Redactie: Andrea van Amerongen, Jacoba den Drijver-van Rijckevorsel

Aan dit nummer werkten mee: Alfred van Bunge, Nynke Jansen, Caroline de Jong-Boon, Anneke Landheer-Roelants, Els Fischer, Hans Wassenaar, Anja Wiersma-Vos, Rob Wiersma, Jacoba den Drijver, Andrea van Amerongen

Foto omslag: Hans Wassenaar

Foto deze pagina en achterzijde:

Alfred van Bunge

Vormgeving: Mike van der Geest Geste ontwerp

Productie: DrukkerwerkMAX

Oplage: 500

Kopij

Kopijsluiting Koerier 113: 1 mei 2020

Graag inleveren per e-mail op info@vanstolkpark.nl.

Advertenties

Informatie over de mogelijkheden en tarieven: info@vanstolkpark.nl.

Tussentijds nieuws

De Koerier komt twee keer per jaar uit. Wie in de tussentijd op de hoogte gehouden wil worden over nieuws uit de wijk, kan zijn/haar e-mailadres opgeven via info@vanstolkpark.nl. U krijgt dan berichten per e-mail.

Van de redactie

In deze aflevering besteden we wat minder aandacht aan duurzaamheid. Dit jaar en in 2020 staat Nederland stil bij het feit, dat de Tweede Wereldoorlog 75 jaar geleden werd beëindigd. Daar willen we ons bij aansluiten. We zijn blij, dat Caroline de Jong-Boon voor deze aflevering een artikel schreef over het verblijf van haar grootmoeder in het Oranjehotel. Ze stuurde ons een foto van de cel waarin haar grootmoeder verbleef, met soms wel zes personen. Helaas was de foto te onduidelijk voor opname in dit blad. Het Oranjehotel is nu museum en u kunt zelf de cellen zien in de voormalige gevangenis op de hoek van de Stevinstraat en de Alkemadelaan.

Tijdens de Algemene ledenvergadering van 16 oktober jl. in het nieuwe VCL hield Stefan van Tol, werkzaam bij de gemeente en speciaal belast met het ontwikkelen van beleid en plannen voor oude gebouwen en monumenten daar een praatje over. We hopen in de volgende aflevering daar meer over te kunnen melden.

Van het bestuur

Tijdens die vergadering bleek, dat een aantal bewoners niet bekend is met het telefoonnummer 14070. Dat is het algemene telefoonnummer van de gemeente, waarop men vragen en meldingen kan doen. Licht er bijvoorbeeld een gevaarlijke stoeptegels in het trottoir, meteen bellen! Het nummer is bemand tussen 8.30 en 17.00 uur. Daarna kan men een bandje inspreken via een keuzemenu.

Grootmoeder in de gevangenis; nu Herinneringscentrum Oranjehotel

tekst en beeld: Caroline de Jong-Boon/album Grootmoeder

Toen ik hoorde dat er een herinneringscentrum zou worden geopend in het Oranjehotel– dat is de geuzennaam voor de gevangenis in Scheveningen– dacht ik meteen aan het oorlogsalbum van grootmoeder Boon.

Met foto's van het bombardement van Rotterdam, veel krantenknipsels, illegale bladen, verboden speldjes, voedselbonnen, borduurwerk en brieven. Die laten zien hoe de oorlog verliep, maar ook hoe alles steeds erger werd. Steeds

minder vrijheid, steeds meer verboden, steeds meer mensen opgepakt en op transport gezet, steeds meer 'goede vaderlanders' gefusilleerd.

Het onlangs geopende herinneringscentrum laat het verhaal van de gevangenis tijdens de oorlog op waardige wijze zien. In al haar aspecten, op basis van veel getuigenissen bij elkaar, niet alleen van één grootmoeder, ook voor de volgende generaties, die niet meer iemand kennen die het zelf heeft meegemaakt.

De kikker als teken van betrouwbaarheid

Naar het Oranjehotel

Grootmoeder Boon verbleef tijdens de oorlog meer dan een jaar in het Oranjehotel. Hoe kwam ze daar terecht? Haar zoons waren in het buitenland, ze had niets te verliezen, ze wilde graag wat doen. Het was het begin van de oorlog. Besepte ze hoe hardvochtig de bezetter zou optreden?

Het begon allemaal met een stenen kikker; zie foto. Die overhandigde parachutist Kees Visser haar als teken dat hij betrouwbaar was. Hij had die gekregen van een vriend van haar zoon, die het dier op zijn beurt had gekregen tijdens een dineetje voor de oorlog. Kees was niet zijn echte naam. Hij was een van de eersten die uit Engeland werden gedropt, in Drenthe, samen met Hans Zomer. Hij logeerde in een kamertje boven de garage van grootmoeder in Den Dolder, maar kreeg roodvonk. Zij heeft hem verpleegd.

Ondertussen, schreef ze in een brief van vlak na de oorlog, verdwaalde ze 'steeds kwasi' op het vliegveld

Soesterberg, dat vlak achter haar huis lag. Ze 'bracht op de stafkaarten aan de plaatsen waar benzine, bommen, etc. werden bewaard.' De beste vriend van haar zoon uit Delft, Lucas Kamp, zorgde voor het overseinen. Toen Kees weer beter was, vertrok hij naar Engeland, met alle inlichtingen die hij had verzameld. Daar is hij helaas nooit aangekomen. Waarschijnlijk is hij verdronken. In die tijd pakten de Duitsers veel van de dappere jongemannen op, die grootmoeder zo bewonderde, ook Lucas en Hans. Hans had een sleutel van een huisje van haar op zak, de 'Egel', waar hij zendapparatuur had geplaatst. Hij 'heeft echter niet verteld hoe hij er aan kwam, noch van welk huis 't was'. Op 18 juni 1942 kwam SS-Hauptscharführer Haubrock van de Sicherheitsdienst (SD) ook bij grootmoeder thuis (Conifera), en nam haar mee naar het Oranjehotel. 'Met een revolver in mijn rug moest ik hem het huis vertonen, en kon (haar man) Jan in die tijd enkele papieren laten verdwijnen.'

Steeds minder lichten, steeds vollere cel

Het duurde vier maanden voordat grootvader Jan op zijn brieven een antwoord van zijn vrouw uit de gevangenis kreeg: 'Als gevangene ben ik in alles machteloos, heb veel tevergeefs gevraagd een teken van leven te mogen sturen.' Daarna mocht er elke drie weken een brief worden uitgewisseld. Daarin beschrijft grootmoeder haar dag in cel 381. 'Hier is iedere dag gelijk aan de voorafgaande en de volgende.' Om 6.30 werden ze gewekt, om zich dan van top tot teen te wassen met de emmer, gymnastiek; ze deed daar soms 1,5 uur over. Ze las boeken die de dominee bracht; grootmoeder vond troost in haar geloof. Ze heeft veel geborduurd. Heel blij waren ze met het geschenk van het Rode Kruis met Kerstmis: 'Het is op zichzelf zoo'n ontroerend mooie gedachte dat de echte Hollanders hebben gegeven.'

Ze waren eerst met twee vrouwen in de cel. Toen er één bij kwam schreef ze: 'Voordeel is dat we nu weer kaart spelen, dat kort de dag.' Maar vijf of zes in een cel van 1,80m bij 3,60, met 1 brits, en een overvolle emmer die diende als WC? In het herinneringscentrum besef je pas hoe klein dat is. 'Als het heel benauwd is gaan celdeuren enkele minuten open en draaien we als gekken met handdoeken in de rondte om de stank de gang in te jagen'. Ze werden steeds minder vaak gelucht, op het laatst drie maanden niet.

In de cel kwamen verschillende delen van de bevolking bij elkaar. 'Als derde hebben we een vrouw uit 't armste volk, messtekenlidtekens in haar borst door een dronken echtgenoot... We kunnen 't best samen vinden.' Ook oud-wijkgenoot Mom Wellenstein schreef hoe hij grote waardering kreeg voor zijn celgenoot, een communist, die hij onder normale omstandigheden nooit had ontmoet. De celgenoot van Mom werd mishandeld en gefusilleerd. Ook Lucas Kamp werd gefusilleerd, in Amersfoort, samen met vele anderen. Toen ze het hoorde, schreef grootmoeder: 'Graag had ik met de lieve jongen geruild'. In zijn laatste brief aan zijn familie schreef hij: "...ik ga heen in het volle vertrouwen, dat onze dood het mogelijk maakt, dat het nageslacht in een betere wereld kan opgroeien."

734 gevangenen kwamen om; die zijn opgenomen in de vier 'Doodenboeken'; 250 daarvan werden doodgeschoten op de Waalsdorpervlakte. Anderen zijn elders gefusilleerd of stierven in concentratiekampen. Meer dan 25.000 mensen verbleven tijdens de oorlog korter of langer in het Oranjehotel. De gevangenis was slechts een onderdeel van een netwerk met werk-, doorgangs- en concentratiekampen. Volgens auteur Von Benda-Beckmann zaten er behalve verzetsstrijders ook velen voor een kleinigheid,

"Als gevangene ben ik in alles machteloos, heb veel tevergeefs gevraagd een teken van leven te mogen sturen."

grootmoeder Boon

Het bombardement van Rotterdam, geboortestad van grootmoeder Boon

zoals Riet Hoogland die een gedicht over het bombardement van Rotterdam overtuikte. Er waren Joden, Jehova's getuigen, zigeuners en andere groepen die het regime vervolgde. En een derde kwam er terecht vanwege economische delicten, zoals zwarthandelaren.

Van het Oranjehotel naar Vught naar de vrijheid

Toen echtgenoot Jan Boon ernstig ziek werd was het een goede vriendin, Eefje van Stolk, die zich inzette voor grootmoeders vrijheid, samen met haar zuster An. Op 11 juni 1943 schreef grootvader Jan Boon aan Eefje van Stolk over het bezoek aan de gevangenis in Den Haag: 'Om daarheen te komen is de beste weg met lijn 9, tot bijna het eindpunt, zeggend aan den conducteur: halte Stevinstraat. Deze loopt men geheel af. De straat is te herkennen, doordat alle huizen ontruimd zijn. Daarna rechtsaf tot de eerste gevangenisdeur. Er wordt een klein ruitje opengedaan, nadat men gebeld heeft, en dan doet men zijn woordje. Het kan natuurlijk heel goed zijn, dat men geen toegang verkrijgt, zoals mij meermalen overkomen is.' Haubrock beloofde dat grootmoeder vrij zou komen. Maar in plaats daarvan werd ze gebracht naar Vught. Daar was het nog erger. Van het water kreeg je dysenterie, en er was onvoldoende eten. Eefje sprokkelde voedselpakketten bij elkaar van vrienden en familie. En bleef brieven schrijven. Grootmoeder kwam uiteindelijk vrij. Met hulp van een Oostenrijkse

die allerlei dossiers wegmaakte en een Nederlandse arts die schreef dat ze een ongeneeslijke ziekte had. In Vught sliepen ze met hun zeventigen; grootmoeder kreeg er veel vriendinnen. Velen gingen door naar kamp Ravensbrück. Degenen die daar nog leefden werden door het Zweedse Rode Kruis bevrijd. Dat nam hen mee naar een bos in Zweden om aan te sterken, ze hadden 'het gevoel hier in de hemel gekomen te zijn'.

'Noemen jullie één van jullie volgende kinderen Lucas', schreef grootmoeder Boon na de oorlog. In ons huis op de Belvédèreweg woonde zijn neef, een jonge Lucas Kamp. Grootmoeder had het vast mooi gevonden dat Lucas vorig jaar de meest populaire jongensnaam was. En zeker ook heel goed dat er zo'n mooi herinneringscentrum is gekomen. Dat ons zal blijven waarschuwen voor de verschrikkingen van oorlog en de wreedheid en willekeur onder een dictatuur.

Het Oranjehotel is niet ver van het Van Stolkpark; de ingang ligt bij de kruising Stevinstraat/van Alkemadelaan. Meer informatie www.oranjehotel.org Daar zijn ook twee boeken te krijgen over het Oranjehotel, het gedenkboek van E.P. Weber, geschreven vlak na de oorlog, met veel indrukwekkende getuigenissen, en een recente studie van Bas von Benda-Beckmann.

Kort nieuws

tekst en beeld: Nynke Jansen, Hans Wassenaar; alleen tekst: Jacoba den Drijver

Buurtfeest

Bij een temperatuur van boven de 30 graden speelden de kinderen op de opblaasbare speeltoestellen waarbij de watersproeiers voor verkoeling zorgden. Ook konden kinderen zich laten schminken. Meer dan 100 volwassenen hebben elkaar ontmoet bij een drankje en een heerlijk buffet. In teams werd er aan een hilarische pub quiz meegedaan en de lokale DJ zorgde voor de muziek. Zo duurde het gezellige feest op deze tropische dag tot middernacht.

De sponsors die het feest mede mogelijk hebben gemaakt zijn wij natuurlijk zeer dankbaar. De volgende bedrijven hebben prijzen voor de quiz beschikbaar gesteld en/of financieel bijgedragen: Cosmevision, Estata, Baker Tilly, GMW Advocaten, Madurodam, Facultatieve, Shell Promenade, Henri de Jong Tuinen.

En natuurlijk hartelijke dank aan het feestcomité bestaande uit Nynke Jansen en Alex Goldblum, Caroline Taussig en Bart Hartgring en Anna en Rodolph Italianer die hebben gezorgd voor een daverend succes.

Buurtfeest

Schoonmaak bosje

Hans Wassenaar vertelt het volgende over zijn schoonmaakacties: Inmiddels zijn wij drie jaar actief met het schoonhouden van het Scheveningse bosje tussen de Kanaalweg en de Teldersweg. We doen dit gemiddeld zes keer per jaar. Het kan zijn dat we een extra ronde doen of dat we een ronde overslaan, e.e.a. afhankelijk van de toestand van het bos en het weer. Soms komen we heel bijzondere dingen tegen: een groot ingepakt mes, fietsketting, salontafel, een portemonnee met allerlei pasjes, kleding en lachgascapsules. Het stadsdeelkantoor Scheveningen voorziet ons van materialen zoals afvalgrijpers, vuilniszakhouders en handschoenen.

Hans Wassenaar, Assia Benoit en Eric Rasmussen

We zijn van 11.00 uur in touw tot 12.30 uur. Het aardige is dat we zo rond 12.00 uur gratis koffie krijgen bij Starbucks in het Shellstation. We zijn inmiddels met een ploeg van vijf vrijwilligers en een aantal die incidenteel meedoen.

Mensen die mee willen doen, al is het voor één keer, kunnen zich bij mij opgeven: 06-40891697. De geplande data voor 2020 zijn: 22 februari, 18 april, 20 juni, 25 juli, 26 september en 11 december; telkens van 11.00 tot 12.30 uur.

Afgaande en nieuwe rector VCL

In december 2018 zagen we de leerlingen van het VCL terug in onze wijk in een nieuw schoolgebouw. De rector Mathieu Aernouts had de smaak van bouwen te pakken, reden waarom hij afscheid nam van het VCL om zich elders te storten op een nieuw bouwproject. Inderdaad, wederom van een nieuwe school. De nieuwe rector is Steven Mijnsbergen. Wij hopen binnenkort met hem kennis te maken.

Plannen gemeente inzake afval

We kregen van de gemeente informatie over het scheiden en ophalen van afval. Men wil containers invoeren voor het scheiden van plastic verpakkingen, metalen/blik en drinkpakken (PMD). Op die manier wordt het PMD-afval gescheiden van het restafval. De bedoeling is de ene week het PMD-afval op te halen en de andere week het restafval. In het ophalen van het GfT-afval komt geen verandering. Bij de woningen die geen appartement zijn komen minicontainers voor het PMD-afval. Voor de appartementen geldt maatwerk. Houd de berichten daarover in de gaten. Te zijner tijd kan de volgende info van belang zijn: <https://www.denhaag.nl/nl/afval/huishoudelijk-afval/minicontainer-klikaanvragen-of-teruggeven.htm#soorten-minicontainers>

Duurzaam wonen in de Vogelwijk

tekst en beeld: Jacoba den Drijver/Rob Wiersma

Onze wijk is de mooiste van Den Haag. Desondanks besluiten bewoners te verhuizen naar elders. Ik sprak met mijn voormalige bovenbuurvrouw, onze voormalige wijkgenoot Anja Wiersma-Vos, die velen nog zullen kennen, al was het maar vanwege haar labradoodle 'CharlyBrown'. Anja is met haar man en CharlyB verhuisd naar een 'duurzaam' appartement aan het Tjalie Robinsonduin in de Vogelwijk.

Anja, jullie wonen nu in een 'duurzame' ofwel energiezuinige woning. Zochten jullie hier speciaal naar?

Nee; dat was wel een wens van ons, maar niet een vereiste.

Wat is er zo bijzonder aan dit gebouw?

Het is gebouwd in 2011, dus in een tijd dat men er zich bij nieuwbouw al terdege van bewust was, dat duurzaam moest worden gebouwd. Bij de bouw zijn niet alleen geïsoleerde ramen geplaatst, maar ook de vloeren, wanden en plafonds zijn geïsoleerd. En op het dak ligt mossesedum.

Zie ik een bredere spouw dan in mijn appartement aan de Van Stolkweg?

Ja, dat klopt. In de ramen zit geen drievoudige spouw, maar wel het nieuwste isolatieglas met een tweevoudige spouw.

Ik zie maar weinig radiatoren

Er zijn maar weinig radiatoren nodig vanwege de goede isolatie en het Warmteterugwinsysteem. We hebben de radiatoren zelfs vaak uit staan, ook nu het kouder is.

Wat is dat voor een systeem?

Een Warmteterugwinsysteem (WTW) is een ventilatiesysteem voor schone en warme lucht dat door roosters en andere openingen in de muren en plafonds warme lucht de kamers in blaast. Het komt erop neer, dat koude buitenlucht wordt voorverwarmd door vervuilde, warme binnenlucht. In een warmtewisselaar met lamellen komt de koude lucht van buiten en wordt daar verwarmd door de uitgaande binnenlucht. Doordat de warmte aan de afgevoerde lucht wordt onttrokken en aan de schone wordt toegevoegd, is die lucht direct op temperatuur zonder verdere opwarming. Bij warm weer werkt het systeem net omgekeerd.

Jullie hebben dus twee systemen?

Ja, de op gasgestookte cv en de unit van het WTW. Het warme water werkt op de cv. Deze combinatie betekent dat we twee 'ketels' hebben, die nogal wat ruimte innemen en dat er heel grote buizen zijn weggewerkt. Eens in de zes jaar worden de buizen van het WTW schoongemaakt.

Het gas is dus nog niet de deur uit?

Nee. Dat zien we later wel. In ieder geval zijn wij heel blij met de aanzienlijke besparing op onze stookkosten. We gaan binnenkort wel over op koken op inductie.

Jullie huis voelt heel comfortabel; is dat inmiddels ook jullie ervaring?

Jazeker! Wij willen hier niet meer weg. En dat geldt ook voor CharlyB. Die laten we nu uit in de Bosjes van Poot. Maar wij denken wel regelmatig met plezier terug aan het mooie Van Stolkpark met zijn stijlvolle huizen.

Anja met CharlyB

Villa Carmen Sylva, Van Stolkweg 1 (1a, b, c)

tekst: Anneke Landheer-Roelants/beeld onbekend

Architect Pieter Frederik Willem Mouton was al vanaf het moment dat Thomas van Stolk met de ontwikkeling van zijn Scheveningsche Park begon in 1873 een van de architecten die klaarstonden om huizen te ontwerpen en te laten bouwen. Hij was zo fortuinlijk om aan het begin van de latere Van Stolkweg drie villa's te laten bouwen, de villa's Eletta (no. 3) in 1874, Louise (no. 5) in 1877, en Adriana (no. 1) in 1882. In 1883 volgde villa Carolina (later Helvetia, Parkweg 1). In 1893 en 1894 verzezen in de tuin van villa Carolina nog de villa's Collinetto (Hogeweg 2) en Narcis (Parkweg 1 a en b).

Villa Adriana had de meest prominente locatie, op de samenkoms van Van Stolkweg en Hogeweg, op een ruim terrein van 1500 m². Het was een langwerpig gebouw, met aan de rechterzijde een markante toren, die op het oog los stond van het huis. Villa Adriana werd verhuurd aan Hendrik Paulus Abrahams, aanvankelijk boekhandelaar en van 1860 tot 1877 directeur van het Zeeuws Genootschap der Wetenschappen te Middelburg. Hij vestigde zich hier in 1883 met zijn echtgenote Johanna Maria Oudraat en hun twee dochters. Zij veranderden de naam van het huis in Carmen Sylva. In 1896 verhuisden zij naar villa Duinhoek, Badhuisweg 71, bij de Wittebrug.

Carmen Sylva

Bij de naamgeving Carmen Sylva gaan de gedachten uit naar de legendarische Roemeense koningin Elisabeth (1843-1916). Zij werd als Elisabeth prinses zu Wied, geboren in het Duitse Wied, en leerde zich met gemak naast haar moedertaal Duits te bedienen van Frans en Engels, en later ook Roemeens. Ze schreef regelmatig onder het pseudoniem Carmen Sylva gedichten, vertellingen, sprookjes en vertalingen. Ook in het Nederlands verschenen publicaties van haar hand. In 1869 trouwde zij met de Roemeense koning Carol I. Het overlijden van hun dochtertje Maria in 1874 verwerkte ze eigenlijk nooit. Als vorstin en koningin was zij vooral op sociaal en cultureel gebied actief. Ze moedigde vrouweneducatie aan en stichtte verschillende liefdadigheidsorganisaties. Ze reisde veel, en bezocht ook Nederland, al was het alleen maar om in Domburg de beroemde Dr. Metz te consulteren. Bij deze bezoeken verbleef zij in de duinen in de naam haar genoemde villa Carmen Sylva. Zij was geen onbekende in het Van Stolkpark, en bezocht regelmatig het bevriende schildersechtpaar Christoffel en Kate Bisschop in hun Villa Frisia.

Koningin Elisabeth van Roemenië was als schrijfster en dichteres bekend onder het pseudoniem Carmen Sylva

Pieter en Johanna Smit-Smit

De erven Mouton verkochten in juni 1899 villa Carmen Sylva voor f 30.000 aan de kunstschilder Hendrik Willem Mesdag. Hij liet de villa opknappen en uitbreiden met een zeshoekige serre aan de linkerkant van het huis. Vervolgens verkocht Mesdag de villa voor f 40.000 aan de scheepsbouwmeester en machinefabrikant Pieter Smit en Johanna Smit.

Pieter Smit had succes geboekt in zijn ondernemingen. In 1868 begaf hij zich naar de Verenigde Staten om de Amerikaanse scheepsbouw te bestuderen. Met toepassing van zijn in Amerika opgedane kennis wist hij de

scheepsbouw in Nederland op een zeer hoog peil te brengen. Op de scheepswerf in Slikkerveer die hij in 1872 overnam van zijn oom Joost Pot legde hij zich toe op de bouw van ijzeren sleepboten en loodsschoeners. In 1880 ging Piet Smit over tot het bouwen van zeeschepen. In 1894 werd de scheepswerf overgeplaatst naar Rotterdam. Hij raakte bovendien geïnteresseerd in gelieerde ondernemingen als een kolenhandel in Bolnes, een aantal stoombootmaatschappijen en toen nog particuliere spoorwegmaatschappijen. Zijn initiatieven reikten verder: zo was hij een van de oprichters van de Rotterdamsche Bankvereniging en de Nieuwe Rotterdamsche Courant.

Van Stolkweg 1

In 1912 deed Piet Smit zowel de sleepdienst als de werf over aan het bedrijf van D.G. van Beuningen.

Pieter en Johanna Smit waren neef en nicht, geen uitzondering in hun uitgebreide familie waarin veel onderlinge huwelijken plaatsvonden. Mogelijk was hun nauwe verwantschap van invloed op hun kinderen. Hun jongste zoontje stierf als baby, de twee andere kinderen Eva Johanna, geboren in 1874, en Fop waren beiden blind. De elfjarige Fop overleed tijdens een verblijf in het Hotel Beau Séjour op de hoek van Bankastraat en Kerkhoflaan in 1887. Eva Johanna werd al jong in een tehuis in Utrecht opgenomen.

Aanvankelijk woonde het echtpaar Smit bij de scheepswerf in Slikkerveer. In 1880 verhuisden ze naar Rotterdam. Uiteindelijk, in 1900 vestigden zij zich op Scheveningen. Zij lieten in de tuin een rond perk aanleggen, waaromheen een toegangsweg was waarmee men per koets en later per auto de in de zijgevel (aan de kant van de Parkweg) opgenomen voordeur kon bereiken.

Schilderijenzaal

Johanna Smit ontwikkelde geleidelijk aan belangstelling voor schilderijen. Om de schilderijen de ruimte te geven die ze verdienden kochten Pieter en Johanna een vlakbij gelegen villa, Roemah Clara aan Parkweg 3. Zij behoefden eigenlijk alleen maar de Parkweg over te steken. Naar ontwerp van architect H. Wesstra laten ze de villa afbreken en vervangen door een nieuw gebouw. Het wordt een combinatie van een autogarage met daarboven een appartement voor Jacob Beijleveld, de chauffeur van het echtpaar Smit. Achter de garage komt de ruime schilderijenzaal. Het is jammer dat we niet weten naar welke schilderkunst de interesse van de Smits uitging.

Na het sterven van Pieter Smit in 1913 zal mevrouw Smit nog tot haar dood op 30 oktober 1928 in Villa Carmen Sylva blijven wonen. Voor de erfgenamen, dochter Eva Johanna, treden gevolmachtigden op die zorgen voor de verkoop

van Parkweg 3 en villa Carmen Sylva. De villa wordt voor f 52.000 eigendom van een familielid uit Slikkerveer, Johannes Jan Smit. Al in 1929 laat hij een garage bouwen op het terrein achter Carmen Sylva. Pas in 1933 vestigt hij zich op Scheveningen, en zal in november 1942 op last van de bezetter de villa verlaten hebben. Parkweg 3 wordt op een veiling gekocht door radiopionier Ir. Hanso Schotanus à Steringa Idzerda.

Neerstorten V2 op 3 november 1944

In de vroege ochtend van 3 november 1944 komt een V2-raket kort na lancering neer op de Parkweg. Het bejaardentehuis op nummer 4, 6 en 8 wordt goeddeels vernietigd. Villa's in de omgeving aan de Van Stolkweg, Parkweg en Hogeweg lopen schade op. Ook villa Carmen Sylva is getroffen: de toren is ingestort.

Herbouw

Johannes Jan Smit verkoopt op 14 maart 1947 voor f 38.000 de villa, inclusief een oorlogsschadeclaim van f 4000 aan het aannemersbedrijf Bouw- en Handel Mij Gebr. Planken NV, die de herstellplicht op zich neemt. Begin januari 1949 is de herbouw afgerond, zij het dat de toren is teruggebracht tot aan de eerste etage en afgedekt wordt door een balkon. De villa zelf is in drie woonlagen gesplitst. Het appartementengebouw wordt gekocht door mevrouw Paulina Christina Maria Kersten-Daniels. Zodra het mogelijk is de eigendom te splitsen gebeurt dat in 1956 en verkoopt ze appartementen die ze zelf niet bewoont. De bouw van het Promenade Hotel in 1970 zorgt voor een aantal wijzigingen. Het eerste deel van de Van Stolkweg naar de Scheveningseweg, komt te vervallen. Een nieuwe weg wordt aangelegd tussen Professor Dr. B.M. Teldersweg en Hogeweg. Ook het huisnummer wordt aangepast: het vertrouwde nummer 1 wordt aan het hotel toegedeeld, het appartementengebouw krijgt de huisnummers 1a, 1b en 1c.

Door de jaren heen heeft de villa één eigenschap kunnen behouden: zij is nog even beeldbepalend als immer.

Bouwen en breken/Groen en grijs

tekst en beeld: Els Fischer/Alfred van Bunge

Na een zeer drukke periode in het vorige jaar met veel en grote nieuwe ontwikkelingen in en om het Van Stolkpark is het dit jaar, gelukkig, wat rustiger. Het VCL is weer in gebruik als school, aan het CPB wordt nog gestaag gebouwd volgens de verleende vergunningen, Van Stolkweg 8 en 10 zijn klaar en deels bewoond, en een aantal appartementen in Parkweg 2 worden inmiddels ook bewoond. Over Duinrust en Luzac is in de vorige Koerier bericht en sindsdien zijn ons geen nieuwe verontrustende ontwikkelingen ter ore gekomen. Het ontwerp voor Duinrust vergt nog verdere aanpassing aan de opmerkingen van de welstandscommissie. Het is plezierig dat het bestuur van de wijkvereniging door de ontwikkelaar/architect op de hoogte wordt gehouden van wijzigingen en de ruimte krijgt om de belangen van de wijk naar voren te brengen. Denk aan hoogte, volume, karakteristiek en groene aankleding. Voor het Luzac zijn nog geen nieuwe plannen bekend.

Onlangs heeft het wijkbestuur een rondje gelopen met de wegbeheerder van Scheveningen met het oog op een aantal mogelijke verbeteringen in het wegbeheer:

- De stoepen langs de Van Stolkweg zijn op sommige plekken erg ongelijk en gevaarlijk voor wandelaars. De gemeente heeft gezegd, dat hier volgend jaar in samenspraak met de afdeling groen naar gekeken gaat worden. Vergroten van de boomspiegels, herstraten van de stoepen ter plekke van grote oneffenheden bij bomen zodat de stoepen weer goed beloopbaar worden. Inmiddels zijn dergelijke werkzaamheden al in delen van de straat verricht.
- Het asfalt van het Van Stolklaantje vanaf de Algerijnse ambassade zal worden aangepakt; de groene begrenzing van het laantje vergt ook nog wat aandacht.
- Wij hebben gevraagd om de stoep te verlagen bij de doorgang naast de Taiwanese handelsdelegatie om het voor rollators/scootmobielen en kinderwagens makkelijker te maken om over te steken van eerdergenoemd Van Stolklaantje naar de Parkweg.

- De wens van ons om het parkeren op de Cremerbrug te beperken heeft toch meer voeten in de aarde dan wij eerst dachten. Het brede profiel van de weg biedt namelijk voldoende ruimte voor auto's om elkaar te passeren en nu er gele lijnen op de hoeken zijn aangebracht is ook het parkeren op de hoeken verleden tijd. Daarmee zou er voldoende overzicht op de verkeerssituatie moeten zijn volgens de gemeente. Wij zijn nog niet overtuigd van de veiligheid ter plaatse en hebben te kennen gegeven dat het zicht vanuit de Haringkade en de Wagenaarweg op het rijdend verkeer op de Cremerweg nog steeds belabberd is.

Kapvergunningen

Het hele jaar door worden er door inwoners van onze wijk om verschillende redenen kapvergunningen aangevraagd voor bomen in voor- of achtertuin. Het wijkbestuur probeert in alle gevallen te achterhalen wat de reden daarvoor is. U zult misschien denken: waar bemoeien ze zich mee! Het groene karakter van onze wijk gaat ons echter aan het hart

en wij denken dat (te) veel kappen daaraan afbreuk doet. Juist de volwassen bomen zijn een sieraad voor de wijk, zijn goed voor het milieu, dragen bij aan de beperking van hittestress in de stad en zijn ook nog eens goed voor de biodiversiteit. Kortom wij hopen dat u allen een zorgvuldige afweging maakt alvorens een kapvergunning aan te vragen. Zieke en dode bomen (denk aan iepziekte, zwam en andere boomziektes) leiden helaas hier en daar tot kap. Wij vragen u dringend om in die gevallen weer een prachtige boom terug te planten en dan met name een, die weer allure terugbrengt in onze tuinen en daarbij niet te kiezen voor alleen de kleinere soorten.

Verhuellweg

In onze eerdere berichtgeving over de mogelijke vergroening van de Verhuellweg hebben wij meegedeeld dat voor onze wijk de huidige ontsluitingsfunctie van belang is, maar dat wij wel kansen zagen voor vermindering van de hoeveelheid asfalt en het verfraaien van de groene begeleiding van de weg. Wij denken dat met name de route vanaf het Telderstracé richting de Haringkade voor onze wijk van belang is. In een tweede bijeenkomst met betrokkenen zijn de verschillende mogelijkheden verkend. Een van de opties was het veranderen van de huidige weg met het brede profiel, voetpad en fietspad (waarvan lang niet iedereen weet dat dat een fietspad is) naar een smallere weg waarop ook gefietst kan worden met een naastliggend voetpad en zonder parkeren. De gemeente gaat dit verder uitwerken.

Wij zullen u hierover te zijner tijd opnieuw berichten.

Je wordt 18!

De gemeente heeft ook oog voor jou. Je wordt op je 18e meerderjarig en dan moet je zelf allerlei zaken gaan regelen. Je ouders zijn daarvoor niet meer verantwoordelijk. Om je op weg te helpen heeft de gemeente een checklist opgesteld met punten waaraan je nu moet denken.

De lijst gaat onder meer over:

- geld verdienen,
- een bijbaantje zoeken,
- een DigiD aanvragen (handig voor het aanvragen van studiefinanciering),
- OV aanvragen,
- een bankrekening openen,
- je zorgverzekering regelen,
- en nog veel meer.

Denk er ook aan dat je nu zelf aansprakelijk bent voor schades die je aanricht. De kosten zijn dus voor jouw rekening. Een aansprakelijkheidsverzekering kan dus handig zijn. Naast natuurlijk je brommerverzekering. Zie ook: <https://ijphaglanden.nl/themas/18-checklist/>

Vergunningen algemeen

tekst: Els Fischer

Het leek ons zinvol in het kort aan te geven wat de gang van zaken is vanaf het aanvragen van een kap-/bouwvergunning ('omgevingsvergunning') tot aan het besluit van de gemeente.

Alle aanvragen voor bouwvergunningen en kapvergunningen worden gepubliceerd door de gemeente op de website overheid.nl onder de aanduiding 'omgevingsvergunning', eerst als aanvraag en daarna als verleende vergunning. Je kunt je abonneren op toezending van publicaties op basis van postcode en huisnummer, alles digitaal. Vervolgens kun je op het gemeentehuis (het 'ijspaleis') de publicatie met de nodige tekeningen inzien en desgewenst gemaild krijgen. Pas als de vergunning is verleend is het mogelijk om te reageren op de aanvraag en eventuele bezwaren naar voren te brengen. Wel kunt u natuurlijk al bij publicatie van de aanvraag u oriënteren op hetgeen eventueel gebouwd gaat worden en met de aanvrager (proberen te) overleggen.

De reactietermijn is zes weken vanaf de datum van publicatie (en dat is niet de datum waarop het bericht op mijnoverheid.nl verschijnt, maar de -eerdere- datum waarop de gemeente het besluit tot publicatie heeft genomen!). Bij een kapvergunning mag er niet worden gekapt voordat de bezwarentermijn is verstreken. Mocht u van mening zijn, dat uw bezwaren zwaar wegen en dat kap in ieder geval moet worden tegengegaan, dan is het wenselijk ook een voorlopige voorziening bij de rechtbank te vragen. Daarmee wordt de vergunning als het ware in de wacht gezet. Zo is de procedure, zoals de gemeente die moet volgen bij bouw- en kapaanvragen. Als u zelf de aanvrager bent is het in ieder geval uit een oogpunt van goed 'naberschap' aan te raden omwonenden vroegtijdig te informeren en met hen te overleggen ook ter vermindering van mogelijke bezwaren. Het gezegde luidt: 'een goede buur is beter dan een verre vriend'. Dat wilt u natuurlijk ook zo houden!